

Kobylnica, dnia 27 czerwca 2017 r.

SGPEO.B.08.2017

**Pan
Andrzej Kaźmierski
Dyrektor Departamentu Energii Odnawialnej
Ministerstwo Energii
ul. Krucza 36/Wspólna 6
00-522 Warszawa**

Stanowmy Panie Dyrektorze

W załączeniu przekazuję Stanowisko Zarządu Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej podjęte podczas posiedzenia Zarządu w dniu 12 czerwca 2017 r. w Kobylnicy dotyczące koncepcji funkcjonowania klastrów energii. Liczymy na owocną współpracę w kwestii rozwoju OZE w Polsce.

Ł. Kuliński

Leszek Kuliński

Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej

**Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej
w Kobylnicy**

Biuro SGPEO w Zgorzelcu

ul. Kościuszki 70 59-900 Zgorzelec

tel. 505 148 136 e-mail : biuro@sgpeo.pl www.sgpeo.pl

STANOWISKO ZARZĄDU STOWARZYSZENIA GMIN PRZYJAZNYCH ENERGII ODNAWIALNEJ W
SPRAWIE KONCEPCJI FUNKCJONOWANIA KLASTRÓW ENERGII
przyjęte podczas posiedzenia w dniu 12 czerwca 2017 r.

1. Uchwalona przez Sejm RP w dniu 22 czerwca 2016 r. nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2016 r. umożliwia tworzenie klastrów energii. Zgodnie z definicją ustawową klastery energii to „cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki oraz instytuty badawcze lub jednostki samorządu terytorialnego”. Celem porozumienia w zakresie klastra energii musi być wytwarzanie i równoważenie zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z OZE lub z innych źródeł lub paliw w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV. Działalność prowadzona w ramach klastra, obok ograniczenia technicznego w postaci sieci dystrybucyjnej, podlega również ograniczeniom administracyjnym. Obszar działania klastra nie może przekraczać granic jednego powiatu lub 5 gmin. Zgodnie z art. 38a ust. 4 ustawy o OZE, obszar działania klastra ustala się na podstawie miejsc przyłączenia wytwórców i odbiorców będących członkami takiego klastra.
2. Samorządy gminne z racji swoich zadań ustawowych, a także oddziaływania społecznego, gospodarczego i administracyjnego mogą stanowić istotny czynnik tworzenia i rozwoju klastrów energii. Każda decyzja o przystąpieniu przez samorząd gminny do utworzenia lub uczestnictwa w klastrze energii powinna zostać poprzedzona rzetelną analizą możliwości wykorzystania istniejących warunków technicznych, ekonomicznych, potencjalnych lokalnych źródeł energii, a także określeniem realnych potrzeb w zakresie kompleksowej gospodarki energetycznej na terenie danej gminy. Wskazujemy na konieczność uwzględnienia przy tym dążenia do rozwiązywania problemów np. niskiej emisji, sposobu zagospodarowywania odpadów komunalnych (termiczne przekształcanie odpadów, wykorzystanie biogazu ze składowisk odpadów komunalnych lub oczyszczalni ścieków). Niezbędne jest naszym zdaniem zbilansowanie możliwości wykorzystania odpadów rolniczych lub produkcji rolniczej surowców do wytwarzania biogazu lub stanowiących źródło ciepła (słoma zbóż). Czynnikiem znacznie zwiększającym szanse na uzyskanie docelowych efektów gospodarczych i społecznych jest zróżnicowanie źródeł wytwarzania energii w obrębie danego klastra, w miarę możliwości w połączeniu z lokalnym wytwarzaniem energii cieplnej wykorzystującej źródła wskazane powyżej. W procesie tworzenia klastra energii ważnym elementem działania powinno być również właściwe rozpoznanie inicjatorów zadeklarowanym uczestnictwem mieszkańców i podmiotów gospodarczych w tym przedsięwzięciu.
3. Ważnym elementem warunkującym długofalowe korzyści uczestnikom klastra jest możliwość sfinansowania nakładów inwestycyjnych ze źródeł zewnętrznych, zarówno krajowych jak i UE. Uważamy, że w pierwszej kolejności należy wspierać projekty zawierające rozwiązania systemowe uwzględniające kompleksowe rozwiązania gospodarowania energią oraz zawierające elementy innowacyjne np. w zakresie

magazynowania energii lub redukujące zużycie energii. Na szczególną uwagę zasługują również te samorzady, które wcześniej zrealizowały przedsięwzięcia w systemie opartym na prosumentach energii albo tworzyły

instalacje OZE w ramach budowy lub modernizacji obiektów użyteczności publicznej. Takie rozwiązanie stworzyłoby swoisty program pilotażowy uwzględniający dotychczasowe nakłady inwestycyjne i doświadczenia samorządów stanowiący dobrą bazę do dynamicznego rozwoju klastrów energii.

4. Proces tworzenia i rozwoju klastrów energii jako działanie długofalowe, przynajmniej kilkuletnie wymaga stworzenia stabilnego systemu prawnego regulującego te kwestię, stanowiącego zachętę dla samorządów i inwestorów prywatnych i instytucjonalnych do podejmowania działań na rzecz rozwoju energetyki rozproszonej w Polsce. Niestety, dotychczasowe doświadczenia ostatnich kilku lat nie napawają optymizmem. Uważamy za konieczne wypracowanie z udziałem szeroko rozumianego czynnika społecznego strategii długookresowej zawierającej kluczowe zasady stabilizujące warunki rozwoju OZE. Zauważalna zmienność przepisów prawa w sferze energetyki zwłaszcza sposób wsparcia energii z OZE przy konieczności regulowania rynku energii wymaga wprowadzenia stabilnych i przejrzystych zasad.
5. Jednym z kluczowych czynników technicznych umożliwiających tworzenie klastrów energii jest zdolność istniejących sieci niskiego i średniego napięcia do przesyłania wytworzonej energii elektrycznej. Wskazuje się, że tworzenie klastrów wpłynie na poprawę dostępności energii oraz jej jakości zwłaszcza na terenach mniej zurbanizowanych, lokalizacja źródeł wytwarzania energii blisko odbiorców znacząco ograniczy straty przesyłowe. Stan polskiej sieci elektroenergetycznej nie jest zadowalający i wymaga poważnych nakładów finansowych w celu likwidacji wieloletnich zaniedbań inwestycyjnych szczególnie na terenach wiejskich w dużym oddaleniu od znaczących aglomeracji miejskich. Wobec tego wymagane jest jasne stwierdzenie skąd czerpać środki finansowe na ten cel i kto ma być stroną realizującą niezbędne inwestycje sieciowe.
6. Koncepcja tworzenia klastrów energii to krok w kierunku rozwoju tzw. energetyki obywatelskiej w założeniu przyczyniającej się do zaspokajania lokalnych potrzeb energetycznych w połączeniu z wypracowaniem zadowalających efektów ekonomicznych dla uczestników klastra. Aby ten cel osiągnąć niezbędne jest współdziałanie instytucji publicznych i organizacji działających na rzecz rozwoju OZE w Polsce. Postulujemy, aby Ministerstwo Energii wypracowało formułę szerokiej współpracy zarówno powstających inicjatyw zmierzających do utworzenia klastrów jak i organizacji społecznych tworzonych przez samorzady, osoby fizyczne i inne podmioty. Pozwoli to na szeroki przepływ informacji dotyczących problemów napotykanym przy procesie tworzenia klastrów energii z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych i regionalnych, co powinno przełożyć się na wypracowywanie efektywnych zasad tworzenia klastrów energii umożliwiających osiągnięcie zakładanych celów. Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej uczestniczy od 10 lat w rozwoju OZE w Polsce i posiadając z tej racji niezbędny zasób wiedzy i doświadczeń samorządowych deklaruje swoją gotowość do uczestnictwa w dalszych działaniach dotyczących kwestii tworzenia klastrów energii.

Leszek Kuliński

Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej